

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examination May/June, 2018
Paper - 1, Sahitya

(काव्यप्रकाश:- १, २, ३, ४, ५, ६ उल्लासाः)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

I. पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः । सर्वे समानाङ्काः । 5x20=100

- (१) मम्मटोक्तकाव्यभेदान् सोदाहरणं विशदयत ।
- (२) अभिधा-लक्षणा-व्यञ्जनानां स्वरूपं विलिख्य लक्षणं लक्ष्ये सङ्गमयत ।
- (३) 'तात्पर्यार्थोऽपि केषुचित्' 'वाच्य एव वाक्यार्थ इत्यन्विताभिधानवादिनः' सविस्तरं सोपपत्तिकं व्याख्यात ।
- (४) रसस्वरूपमभिधाय तन्निष्पत्तौ प्रवृत्तान् विविधवादान् प्रतिपादयत ।
- (५) अर्थशक्त्युद्भवध्वनेः भेदान् सोदाहरणं विवेचयत ।
- (६) गुणीभूतव्यङ्ग्यस्य भेदान् सोदाहरणं प्रदर्शयत ।
- (७) काव्यस्य प्रयोजनं ग्रन्थोक्तदिशा समालोच्य 'इति हेतुस्तदुद्भवे' इत्यस्य व्याख्यां कुरुत ।
- (८) सोदाहरणं शृङ्गारस्य भेदान् विचारयत ।
- (९) सर्वेषां प्रायशोऽर्थानां व्यञ्जकत्वमपीष्यते सोदाहरणं ।
- (१०) मम्मटोक्तं काव्यस्वरूपं प्रतिपाद्य, सोदाहरणं विमर्शपुरस्सरं 'अनलङ्कृती पुनः क्वापि' इत्यंशं व्याख्यात ।

000

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examination May/June, 2018
Paper - 2, Sahitya

(दशरूपकम्-१,२,३,४ प्रकाशाः)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

I. यथेच्छं पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः । सर्वे समानाङ्काः । 5x20=100

- (१) सन्धेः सामान्यलक्षणं प्रतिपाद्य, प्रतिमुखसन्धेः अङ्गानि सोदाहरणं विशदयत ।
- (२) अर्थोपक्षेपकानां स्वरूपं सोदाहरणं विवेचयत ।
- (३) नायकलक्षणं तद्भेदांश्च प्रतिपादयत ।
- (४) नायिकाभेदान् दशरूपकानुसारं वर्णयत ।
- (५) सोदाहरणं वीथ्यङ्गानि विवेचयत ।
- (६) भाणलक्षणं प्रतिपाद्य लास्याङ्गानि विवृणुत ।
- (७) दशरूपकदिशा शान्तस्य रसत्वं प्रतिपादयत ।
- (८) नाटकलक्षणं विमृशत ।
- (९) नायकसात्त्विकगुणान् सोदाहरणं स्पष्टयत ।
- (१०) रसस्वरूपं प्रतिपाद्य, वीररसभेदान् निरूपयत ।

000

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examination May/June, 2018
Paper - 3, Sahitya

(ध्वन्यालोकः-१,२,४ उद्योताः)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. यथेच्छं पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः । सर्वे समानाङ्काः । 5x20=100
- (१) ध्वन्यभाववादिनां मतं विवृणुत ।
- (२) वाच्यार्थात् प्रतीयमानार्थस्य भेदं विचारयत ।
- (३) समासोक्त्यादिषु ध्वनेरभावत्वं प्रतिपादयत ।
- (४) सोदाहरणम् अविवक्षितवाच्यध्वनेः भेदद्वयं विशदयत ।
- (५) ध्वन्यालोकोक्तदिशा गुणालङ्करयोर्मध्ये भेदं पर्यालोचयत ।
- (६) ध्वन्यात्मभूते शृङ्गारे केषामलङ्काराणां हेयत्वं केषाञ्चोपादेयत्वमिति विवेचयत ।
- (७) को नाम संवादः ? तस्य भेदान् लिखत ।
- (८) रसवदलङ्कारात् रसस्य भेदं निरूपयत ।
- (९) ध्वन्यालोकस्य मङ्गलश्लोकं विलिख्य तत्र वर्तमानान् ध्वन्यंशान् निरूपयत ।
- (१०) अर्थशक्त्युद्भवध्वनिं विशदयत ।

000

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examination May/June, 2018
Paper - 4, Sahitya

(वेणीसंहारम् नैषधीयचरिते द्वितीयसर्गः चित्रमीमांसायाम् उपमाप्रकरणान्तम् च)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. यथेच्छं पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः। सर्वे समानाङ्काः।** **5x10=50**
- (१) वेणीसंहारस्य नामौचित्यं समालोच्य, भट्टनारायणस्य जीवनवृत्तं वर्णयत ।
 - (२) वेणीसंहारनाटकस्य अङ्गिरसं विवेचयत ।
 - (३) वेणीसंहारनाटके वर्तमानां सामाजिकीं स्थितिं वर्णयत ।
 - (४) वेणीसंहारनाटकस्याधारेण भीमस्य चरित्रं चित्रणं कुरुत ।
 - (५) वेणीसंहारनाटके वर्णिता तृतीयाङ्कस्य कथा वर्णनीया ।
 - (६) वेणीसंहारनाटके दर्योधनस्य वृत्तं वर्णयत ।
 - (७) वेणीसंहारनाटके नाटकलक्षणं निरूपयत ।
 - (८) वेणीसंहारमाधरीकृत्य द्वैपद्याः चरित्रं चित्रणं कुरुत ।
 - (९) वेणीसंहारनाटकस्य कथावस्तु विवेचनं कुरुत ।
 - (१०) वेणीसंहारनाटके युधिष्ठिरस्य चरित्रं चित्रयत ।
- II. यथेच्छं प्रश्नत्रयं लिखत ।** **3x10=30**
- (१) 'नैषधं विद्धदौषधम्' - पाठ्यभागानुसारेण समर्थयत ।
 - (२) नैषधस्य द्वितीयसर्गस्य कथां वर्णयत ।
 - (३) दमयन्त्याः सौन्दर्यं वर्णयत ।
 - (४) श्रीहर्षस्य देश-काल-कृतित्वं च पर्यालोचयत ।
 - (५) नैषधस्य द्वितीयसर्गस्य कवितासौन्दर्यं निरूपयत ।
- III. द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ ।** **2x10=20**
- (१) पूर्णोपमायाः षड्भेदान् सोदाहरणं प्रतिपादयत ।
 - (२) आचार्यस्य अप्पय्यदीक्षितस्य सारस्वतं परिचयं प्रतिपादयत ।
 - (३) चित्रमीमांसाकारमतेन सोदाहरणं ध्वनिकाव्यलक्षणं प्रतिपादयत ।
 - (४) 'उपमैका शैलूषी' इति कथनस्य तात्पर्यं लिखत ।

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examination May/June, 2018
Paper - 5, Sahitya

(कादम्बरी-कथामुखम् नीलकण्ठविजयचम्पू प्रथमाश्वासः)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. पञ्चप्रश्नान् समाधत्त ।** **5x10=50**
- (१) अमरावती पाठ्यभागानुसारं वर्णयत ।
 - (२) नीलकण्ठदीक्षितस्य जीवनवृत्तं तथा कृतीनां परिचयं कुरुत ।
 - (३) इन्द्रस्य दिनचर्या विवृणुत ।
 - (४) 'गद्यपद्यमयी काचित् चम्पूरित्यभिधीयते' स्वपाठ्यभागानुसारं समर्थयत ।
 - (५) प्रथमाश्वासस्य कथां विशदयत ।
 - (६) नीलकण्ठविजयचम्पूकाव्ये प्रतिपादितं काव्यसौन्दर्यं विवेचयत ।
 - (७) दूर्वासिमहर्षिं वर्णयत ।
 - (८) इन्द्रस्य मनः स्थितिं विवृणुत ।
 - (९) असुरभटान् वर्णयत ।
 - (१०) देवकान्तानां विलासचेष्टाः वर्णयत ।
- II. त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः ।** **3x10=30**
- (१) 'बाणोच्छिष्टं जगत्सर्वं' निरूपयत ।
 - (२) हारीतं वर्णयत ।
 - (३) वैशम्पायनस्य जन्मवृत्तान्तं विशदयत ।
 - (४) जाबाल्याश्रमं वर्णयत ।
 - (५) बाणभट्टस्य जीवनवृत्तं तथा कृतिमधिकृत्य लिखत ।
- III. प्रश्नद्वयं समाधत्त ।** **2x10=20**
- (१) विन्ध्याटवीं वर्णयत ।
 - (२) चण्डालकन्यकां वर्णयत ।
 - (३) शूद्रकस्य वर्णनं कुरुत ।
 - (४) बाणस्य गद्यशैलीं निरूपयत ।